

Brussel, 13.9.2017
COM(2017) 481 final

2017/0219 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) nr. 1141/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende het statuut en de financiering van Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Democratie is een van de fundamentele waarden waarop de Europese Unie is gegrondvest. Om de goede werking van de representatieve democratie op Europees niveau te waarborgen, is in de Verdragen bepaald dat de burgers van de Europese Unie rechtstreeks worden vertegenwoordigd in het Europees Parlement.

De vrijheid van vereniging en de vrijheid van meningsuiting behoren tot de grondrechten van elke burger van de Europese Unie.

Politieke partijen vervullen in een representatieve democratie een wezenlijke rol, doordat zij voor een rechtstreekse band zorgen tussen de burgers en het politieke stelsel en daarmee de legitimiteit van het stelsel versterken. Op Europees niveau gelden dezelfde beginselen: zo stelt artikel 10 van het Verdrag betreffende de Europese Unie dat „[d]e politieke partijen op Europees niveau [bijdragen] tot de vorming van een Europees politiek bewustzijn en tot de uiting van de wil van de burgers van de Unie”. In artikel 12, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie komt hetzelfde beginsel tot uiting.

De Commissie heeft er altijd naar gestreefd om in heel Europa het politieke debat over Europese aangelegenheden via krachtige Europese politieke partijen te stimuleren.

In de aanloop naar de Europese verkiezingen van 2014 heeft de Commissie een aanbeveling¹ gepubliceerd waarin zij de Europese en nationale politieke partijen oproep om met steun van de Europese instellingen en de lidstaten een aantal maatregelen te nemen om de rol van de Europese politieke partijen te versterken en bij te dragen tot de vorming van een Europees politiek bewustzijn en tot de uiting van de wil van de burgers van de Unie. Een van die maatregelen was het voorstellen van een „Spitzenkandidat”.

De Europese politieke partijen hebben de oproep van de Commissie beantwoord en de verkiezingen voor het Europees Parlement verliepen in 2014 fundamenteel anders dan de voorgaande verkiezingen. Voor het eerste werd een koppeling gemaakt tussen de resultaten van de verkiezingen en de keuze van de huidige voorzitter van de Europese Commissie Jean-Claude Juncker. Met Spitzenkandidaten worden kandidaten voor het voorzitterschap van de Europese Unie bedoeld, met verschillende politieke programma's, zodat de kiezer een weloverwogen keuze kan maken tussen verschillende politieke platformen voor Europa. Daardoor ligt de nadruk niet langer uitsluitend op nationale politieke vraagstukken maar worden de verkiezingen „geëuropeaniseerd”.

Verordening (EU, Euratom) nr. 1141/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende het statuut en de financiering van Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen² is vastgesteld om de zichtbaarheid, de erkenning, de effectiviteit en de transparantie van Europese politieke partijen en de ermee verbonden politieke stichtingen te vergroten en hun verantwoordingsplicht te versterken.

Politieke partijen en politieke stichtingen die aan bepaalde voorwaarden voldoen, kregen de mogelijkheid om een Europese rechtspersoon te worden door zich op Europees niveau te laten

¹ Aanbeveling van de Commissie van 12 maart 2013 om de verkiezingen voor het Europees Parlement democratischer en efficiënter te laten verlopen (C(2013) 1303 final): <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013H0142>

² PB L 317 van 4.11.2017, blz. 1.

registreren, en daardoor in aanmerking te komen voor meer financiële steun van Europa. De voorwaarden zijn onder andere dat de organisatie in een voldoende aantal EU-lidstaten vertegenwoordigd moet zijn en zowel in haar programma als in haar optreden de waarden moet respecteren waarop de Unie berust, te weten eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren.

Er werd onafhankelijke autoriteit voor Europese politieke partijen en stichtingen („de Autoriteit”) opgericht, die tot taak heeft te zorgen voor de registratie van, het toezicht op en het opleggen van sancties aan Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen, en gevallen onderzoekt waarin deze Europese fundamentele waarden niet zouden zijn geëerbiedigd. Wanneer twijfel rijst of een partij of stichting die verplichting in de praktijk in acht neemt, kunnen het Europees Parlement, de Raad of de Commissie bij de Autoriteit voor Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen een verzoek indienen om de situatie te controleren. Voordat de Autoriteit tot een besluit komt over het al dan niet schrappen van een partij of stichting, moet zij een comité van onafhankelijke vooraanstaande personen raadplegen.

De Commissie kwam in haar verslag over de Europese verkiezingen van 2014³ niettemin tot de conclusie dat er meer moest worden gedaan om de deelname van de burgers aan de verkiezingen en de inclusiviteit van de verkiezingen te bevorderen, de Europese dimensie van het politieke debat te versterken, de trend van lage opkomsten te keren, de democratische legitimiteit van het besluitvormingsproces in de EU verder te versterken, de banden tussen nationale en Europese partijen te verduidelijken en de politieke verantwoording te stimuleren.

Alhoewel de situatie door Verordening nr. 1141/2014 is verbeterd, zijn er nog mazen in de huidige regels.

Het Europees Parlement en een aantal Europese politieke partijen hebben aangedrongen op verbetering en aanpassing van de regels. De diensten van het Europees Parlement die met de toepassing van de verordening zijn belast, hebben een aantal zaken behandeld waarbij onrechtmatig gebruik was gemaakt van financiering.

In maart 2017 heeft het Europees Parlement een plenair debat gehouden en werd de Commissie mondeling gevraagd naar het tijdschema voor wijzigingen en naar een aantal specifieke wijzigingen met betrekking tot de hoogte van de medefinanciering, de mogelijkheid voor EP-leden om van meer dan een partij lid te zijn, het aantal leden dat een partij moet hebben om voor financiering in aanmerking te komen, de financiering van referendumcampagnes, de invoering van een criterium inzake financiële capaciteit en het toestaan van de opbouw van financiële reserves.

De Commissie verklaarde zich tijdens het debat bereid samen te werken met het Parlement en de Raad bij het monitoren van de eerste fasen van de uitvoering van de nieuwe regels. Het Parlement heeft op 15 juni 2017 een resolutie⁴ aangenomen waarbij de Commissie werd verzocht om zo snel mogelijk een herziening van het huidige rechtskader voor te stellen om de tekortkomingen aan te pakken, met name wat betreft de vereiste graad van

³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Verslag over de verkiezingen voor het Europees Parlement van 2014 (COM(2015) 206), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=COM:2015:0206:FIN>

⁴ Zie <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0274+0+DOC+XML+V0//NL>

medefinanciering en de mogelijkheid voor Europarlementsleden om lid van verschillende partijen te zijn.

Het Parlement en de politieke partijen hebben de Commissie schriftelijk een aanpassing van hun wijzigingsverzoek doen toekomen. Dat verzoek was uitgewerkt in een aan de Commissie gericht uitvoerig verslag.

Gezien het bovenstaande en op basis van de uitgebreide input die van diverse belanghebbenden is ontvangen (zie punt 3), heeft de Commissie besloten een beperkt aantal gerichte wijzigingen van de verordening voor te stellen. De wijzigingen zijn bedoeld om de mazen te dichten, de transparantie te versterken, passende toewijzing en besteding te waarborgen van de beperkte middelen waarin de EU-begroting voorziet en er zo voor te zorgen dat de Europese burgers door de Europese politieke partijen beter worden vertegenwoordigd. De wijzigingen moeten waarborgen dat de bestaande regels niet worden omzeild en dat de bepalingen niet oneigenlijk worden toegepast.

De gerichte wijzigingen moeten voor de Europese verkiezingen van 2019 van kracht zijn. Ze moeten helpen een einde te maken aan de problemen die de Commissie met betrekking tot de Europese verkiezingen van 2014 heeft geconstateerd, met name ten aanzien van de banden tussen de nationale politieke partijen en de betrokken Europese partijen en de politieke verantwoording.

- **Specifieke aangepakte problemen**

Ten eerste zijn de huidige regels vatbaar voor misbruik waar het gaat om de vraag wie de registratie van een Europese politieke partij kan steunen, aangezien aan de voorwaarden betreffende vertegenwoordiging (de partij moet in zeven lidstaten vertegenwoordigd zijn) op drie wijzen kan worden voldaan: i) door steun van aangesloten partijen die vertegenwoordigd zijn in een regionaal parlement, een nationaal parlement of het Europees Parlement, ii) door steun van afzonderlijke leden van dergelijke parlementen of iii) door een combinatie van i) en ii).

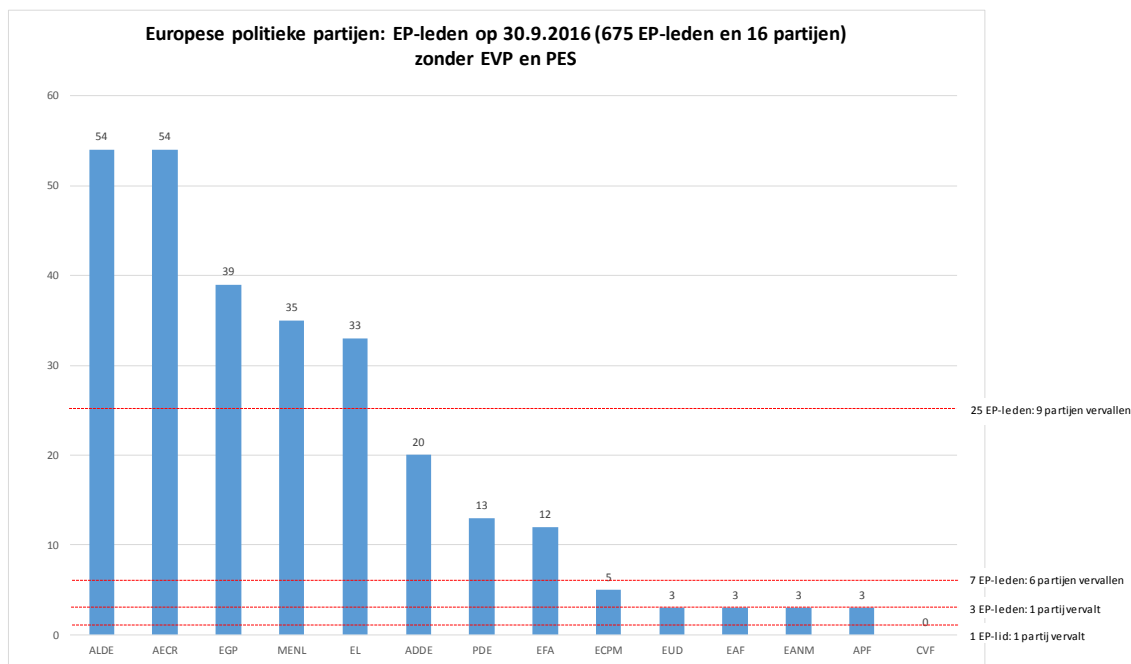
Gedurende de eerste jaren na de invoering van financiering voor Europese politieke partijen bestonden de meeste gesubsidieerde allianties uit nationale partijen van dezelfde politieke fractie. De laatste tijd zijn er echter verschillende Europese politieke partijen opgericht die vooral uit afzonderlijke politici bestaan en/of sterk worden gedomineerd door een of twee nationale politieke partijen. Het kan voorkomen dat verschillende leden van een en dezelfde nationale partij steun verlenen aan meer dan een Europese politieke partij, en in sommige extreme gevallen is het gebeurd dat een en hetzelfde partijlid aan meer dan een Europese politieke partij steun verleende.

De Autoriteit is ook geconfronteerd met praktische problemen in verband met het lidmaatschap van verschillende partijen. Het is vaak niet duidelijk hoe dubbeltelling in verband met het vertegenwoordigingscriterium kan worden voorkomen, hoe een eerder lidmaatschap moet worden behandeld en hoe het verband moet worden gelegd tussen de vertegenwoordigings- en financieringscriteria – bijvoorbeeld wanneer een lid van het Europees Parlement, als het gaat om registratie respectievelijk financiering, voor verschillende Europese politieke partijen meetelt.

De tweede moeilijkheid doet zich voor ten aanzien van de **evenredigheid van de ontvangen EU-financiering** met de vertegenwoordiging in het Europees Parlement. Momenteel kan een Europese politieke partij om financiering verzoeken wanneer zij ten minste één zetel heeft in het Europees Parlement. Een aantal Europese politieke partijen en de administratieve diensten van het Europees Parlement hebben verzocht om verhoging van de

vertegenwoordigingsdrempel tot drie zetels, teneinde te voorkomen dat via eenmanspartijen misbruik wordt gemaakt van de openbare middelen.

Zo'n verandering zou echter slechts een minimaal effect hebben, aangezien op dit moment zelfs de voor financiering in aanmerking komende Europese politieke partijen met de minste vertegenwoordigers drie zetels hebben⁵ (zie grafiek). Belangrijker is dat een dergelijke wijziging juridisch ernstige wettelijke bezwaren zou oproepen in verband met de vrijheid van vereniging en gelijke kansen voor partijen die aan de verkiezingen deelnemen, en het pluralistische karakter van de Europese politiek onterecht zou aantasten.

Er is een andere methode om dit probleem aan te pakken, namelijk door de verdeelsleutel voor de financiering van de in aanmerking komende Europese politieke partijen en stichtingen aan te passen. Momenteel wordt 15 % van het beschikbare totaalbedrag gelijkelijk verdeeld onder alle partijen met ten minste één zetel; de resterende 85 % wordt verdeeld in verhouding tot het aantal verkozen EP-leden van elke partij (voor stichtingen geldt dezelfde verdeelsleutel). Dit leidt tot een zeer onevenwichtige afspiegeling van de electorale vertegenwoordiging in het Parlement. De onderstaande tabellen⁶ (afkomstig van de administratieve diensten van het Europees Parlement) laten zien wat er gebeurt als de verhouding tussen het vaste gedeelte van de financiering en het aan het aantal zetels in het Parlement gerelateerde gedeelte wordt gewijzigd. Een verlaging van het vaste gedeelte tot 5 % kan bijdragen tot een beter evenwicht en zo een eerlijkere en betere afspiegeling van de electorale vertegenwoordiging in het Parlement tot stand brengen.

⁵ Alliantie voor Vrede en Vrijheid (APF), Alliantie van Europese Nationale Bewegingen (EANM), Europese Alliantie voor Vrijheid (EAF) en Beweging voor een Europa van Vrijheid en Democratie (EUD). De Europese politieke partij Coalition pour la Vie et la Famille (CVF) heeft geen zetels in het EP en komt daarom niet meer voor financiering in aanmerking na 2017, het laatste jaar dat de oude regels van de verordening van 2004 werden toegepast.

⁶ Op basis van de financiering in 2017, die nog de regels van de verordening van 2004 volgt en derhalve geen rekening houdt met de bepaling van de verordening van 2014 dat alleen partijen met ten minste één zetel in het Europees Parlement voor financiering in aanmerking komen.

EUROPESE POLITIEKE PARTIJEN – SUBSIDIES IN 2017

Aanvragende partij		Toegekende subsidie [1]	Scenario A (10%/90%) [2]	Vershil [2] / [1] (%)	Scenario B (5%/95%) [3]	Vershil [3] / [1] (%)
Europese Volkspartij	EVP	8 893 000	8 893 000	0.0%	8 893 000	0.0%
Partij van de Europese Sociaaldemocraten	PES	6 941 145	6 941 145	0.0%	6 941 145	0.0%
Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa	ALDE	2 468 649	2 496 566	1.1%	2 506 086	1.5%
Europese Groene Partij	EGP	1 865 999	1 858 466	-0.4%	1 850 933	-0.8%
Alliantie van Europese Conservatieven en Hervormers	ACRE	2 468 649	2 496 566	1.1%	2 524 483	2.3%
Partij van Europees Links	EL	1 624 939	1 603 226	-1.3%	1 581 513	-2.7%
Europese Democratische Partij	EDP	552 500	552 500	0.0%	552 500	0.0%
Vrije Europese Alliantie	EFA	781 229	709 886	-9.1%	638 543	-18.3%
Europeans United for Democracy	EUD	419 639	327 026	-22.1%	234 413	-44.1%
Europese Christelijke Politieke Beweging	ECPM	499 993	412 106	-17.6%	324 220	-35.2%
Europese Alliantie voor Vrijheid	EAV	419 639	327 026	-22.1%	234 413	-44.1%
Alliantie van Europese Nationale Bewegingen	AEMN	419 639	327 026	-22.1%	234 413	-44.1%
Mouvement pour une Europe des nations et des libertés	MENL	1 696 660	1 688 306	-0.5%	1 671 320	-1.5%
Alliantie voor Vrede en Vrijheid	APF	419 639	327 026	-22.1%	234 413	-44.1%
Alliantie voor Directe Democratie in Europa	ADDE	1 102 643	1 050 206	-4.8%	997 770	-9.5%
Coalition pour la vie et la famille	CVF	299 109	199 406	-33.3%	99 703	-66.7%
TOTAAL		30 873 075	30 209 487	-2.1%	29 518 869	-4.4%

[1]: Bij besluit van het Bureau van 12 december 2016 toegekende subsidies

Het subsidiebedrag is het laagste van de volgende posten:

1. bedrag waarom in het subsidieverzoek is gevraagd
2. 85% van de subsidiabele uitgaven die de begunstigde heeft opgegeven in de geraamde operationele begroting die bij het verzoek is gevoegd
3. mogelijk subsidiebedrag op grond van de verdeling overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 2004/2003

In artikel 10 van Verordening nr. 2004/2003 wordt bepaald dat de voor partijen en stichtingen beschikbare kredieten jaarlijks als volgt worden verdeeld:

- 15% wordt gelijkmatig verdeeld;
- 85 % wordt verdeeld over de partijen waarvan vertegenwoordigers zetelen in het Europees Parlement, in verhouding tot het aantal gekozen leden.

[2]: Scenario A

Het subsidiebedrag is het laagste van de onder [1] genoemde posten, maar overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 2004/2003 worden de voor partijen en stichtingen beschikbare kredieten jaarlijks als volgt verdeeld:

- 10 % wordt gelijkmatig verdeeld;
- 90 % wordt verdeeld over de partijen waarvan vertegenwoordigers zetelen in het Europees Parlement, in verhouding tot het aantal gekozen leden.

[3]: Scenario B

Het subsidiebedrag is het laagste van de onder [1] genoemde posten, maar overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 2004/2003 worden de voor partijen en stichtingen beschikbare kredieten jaarlijks als volgt verdeeld:

- 5 % wordt gelijkmatig verdeeld;
- 95 % wordt verdeeld over de partijen waarvan vertegenwoordigers zetelen in het Europees Parlement, in verhouding tot het aantal gekozen leden.

EUROPESE POLITIEKE STICHTINGEN – SUBSIDIES IN 2017

Aanvragende stichting		Toegekende subsidie [1]	Scenario A (10%/90%) [2]	Vershil [2] / [1] (%)	Scenario B (5%/95%) [3]	Vershil [3] / [1] (%)
WM Centre for European Studies	WMCES	5 357 039	5 465 273	2.0%	5 465 273	2.0%
Foundation for European Progressive Studies	FEPS	4 536 250	4 536 250	0.0%	4 536 250	0.0%
European Liberal Forum	ELF	1 487 768	1 496 250	0.6%	1 496 250	0.6%
Green European Foundation	GEF	1 127 277	1 119 077	-0.7%	1 110 878	-1.5%
Transform Europe	TE	983 080	966 399	-1.7%	949 717	-3.4%
Institute of European Democrats	IED	403 750	403 750	0.0%	403 750	0.0%
Centrum Maurits Coppieters	CMC	457 035	432 024	-5.5%	385 655	-15.6%
New Direction - Foundation for European Reform	ND	1 487 768	1 500 774	0.9%	1 513 780	1.7%
European Foundation for Freedom	EFF	261 250	203 006	-22.3%	143 914	-44.9%
Christian Political Foundation for Europe	CPFE/Sallux	310 164	253 899	-18.1%	197 634	-36.3%
Fondation pour une Europe des Nations et des Libertés	FENL	1 010 392	1 010 392	0.0%	1 003 438	-0.7%
Institute for Direct Democracy in Europe	IDDE	670 655	635 595	-5.2%	600 536	-10.5%
Identités & Traditions Européennes	ITE	262 098	203 006	-22.5%	143 914	-45.1%
Europa Terra Nostra	ETN	262 098	203 006	-22.5%	143 914	-45.1%
Fondation Pegasus	FP	190 000	126 667	-33.3%	63 333	-66.7%
TOTAAL		18 806 623	18 555 367	-1.3%	18 158 234	-3.4%

[1]: Bij besluit van het Bureau van 12 december 2016 toegekende subsidies

Het subsidiebedrag is het laagste van de volgende elementen:

1. bedrag waarom in het subsidieverzoek is gevraagd
 2. 85% van de subsidiabele uitgaven die de begunstigde heeft opgegeven in de geraamde operationele begroting die bij het verzoek is gevoegd
 3. mogelijk subsidiebedrag op grond van de verdeling overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 2004/2003
- In artikel 10 van Verordening nr. 2004/2003 wordt bepaald dat de voor partijen en stichtingen beschikbare kredieten jaarlijks als volgt worden verdeeld:
- 15 % wordt gelijkmatig verdeeld;
 - 85 % wordt verdeeld over de partijen waarvan vertegenwoordigers zetelen in het Europees Parlement, in verhouding tot het aantal gekozen leden.

[2]: Scenario A

Het subsidiebedrag is het laagste van de onder [1] genoemde posten, maar overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 2004/2003 worden de voor partijen en stichtingen beschikbare kredieten jaarlijks als volgt verdeeld:

- 10 % wordt gelijkmatig verdeeld;
- 90 % wordt verdeeld over de partijen waarvan vertegenwoordigers zetelen in het Europees Parlement, in verhouding tot het aantal gekozen leden.

[3]: Scenario B

Het subsidiebedrag is het laagste van de onder [1] genoemde posten, maar overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 2004/2003 worden de voor partijen en stichtingen beschikbare kredieten jaarlijks als volgt verdeeld:

- 5 % wordt gelijkmatig verdeeld;
- 95 % wordt verdeeld over de partijen waarvan vertegenwoordigers zetelen in het Europees Parlement, in verhouding tot het aantal gekozen leden.

Ten derde hebben de Europese politieke partijen (en in meerdere mate de politieke stichtingen) er naast de problemen met misbruik en evenredigheid moeite mee om de huidige **medefinancieringsdrempel** van 15 % te halen. De diensten van het Europees Parlement hebben in dit verband ook een aantal bedenkelijke praktijken geconstateerd: zo trachten sommige partijen naar de letter aan het medefinancieringscriterium te voldoen door het rondpompen van financiële middelen. Ten aanzien van de financiële capaciteit heeft de externe auditor van het Parlement in het begrotingsjaar 2015 kanttekeningen geplaatst bij 8 van de 28 verslagen. Daaruit blijkt dat de eigen middelen van de begunstigten onvoldoende waren.

In veel gevallen kan het tekort aan eigen middelen (afkomstig van lidmaatschapsbijdragen en donaties) slechts worden opgevangen door gebruik te maken van bijdragen in natura. In 2015 ontvingen de partijen bijdragen in natura voor 238 009 EUR en de stichtingen voor 283 649 EUR. De objectieve beoordeling van deze bijdragen leidt tot aanzienlijke problemen. In verschillende gevallen hebben de administratieve diensten van het Parlement de waarde ervan niet in detail kunnen verifiëren, noch kunnen vaststellen of de bijdragen daadwerkelijk noodzakelijk waren voor en rechtstreeks betrekking hadden op de genoemde activiteit, en konden zij evenmin vaststellen of de activiteiten in kwestie uitsluitend in het belang van de desbetreffende Europese partij waren, of ook in het belang van een partnerorganisatie.

Ten vierde zijn de bestaande regels onvoldoende duidelijk en transparant wat betreft de actie die moet worden ondernomen wanneer een partij of een stichting **niet langer aan de registratiecriteria voldoet**, of blijkt te zijn geregistreerd op basis van onjuiste informatie.

Ten vijfde heeft de ervaring van de administratieve diensten van het Parlement uitgewezen dat er meer mogelijkheden moeten komen voor maatregelen om **middelen terug te vorderen die door partijen of stichtingen verkeerd zijn besteed**.

- **Samenhang met ander beleid van de Unie**

De Commissie onderkent in haar verslag over de EU-burgerschapsrechten 2017⁷ dat de werking van de EU gegrond is op de representatieve democratie. Dat vereist transparantie en een toegankelijke, verantwoordelijke politieke cultuur die wordt ondersteund door een doeltreffend kiesstelsel en een geïnformeerde en betrokken kiezer. De Commissie heeft zich er daarom toe verbonden om de dialoog met de burger te intensiveren en verdere actie ondernemen om haar beleid aan de burgers uit te leggen, zoals werd benadrukt door Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker in zijn Staat van de Unie 2016. Zij zal voorafgaand aan de verkiezingen van 2019 in de hele EU een informatie- en voorlichtingscampagne over de aan het EU-burgerschap verbonden rechten voeren, waaronder het kiesrecht. In 2018 zal de Commissie een bijeenkomst op hoog niveau over democratische participatie organiseren, waarbij de nadruk zal liggen op het stimuleren van de deelname van jongeren en kwetsbare ondervertegenwoordigde groepen. Zij zal beste praktijken promoten die burgers helpen om te stemmen en zich kandidaat te stellen bij EU-verkiezingen; onder meer moet ervoor worden gezorgd dat burgers hun kiesrecht behouden bij verhuizing naar een andere lidstaat, dat de toegang tot politiek nieuws uit het buitenland wordt vergemakkelijkt en dat de opkomst bij en de brede democratische deelname aan de Europese verkiezingen van 2019 wordt gestimuleerd⁸. Dit voorstel is in overeenstemming met deze prioriteiten en vult deze aan. Naast de eerder genoemde punten omvat het dan ook wijzigingen om de banden transparanter te maken tussen partijen in de lidstaten en de Europese partijen waaraan zij zijn gelieerd.

Een aantal initiatieven houdt indirect verband met dit wijzigingsvoorstel, met name de aanbeveling van de Commissie om de verkiezingen voor het Europees Parlement democratischer en efficiënter te laten verlopen⁹ en de hervorming van de Europese Verkiezingsakte van 1976 en van het besluit van de Europese Raad inzake de samenstelling van het Europees Parlement¹⁰.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Het voorstel is gebaseerd op artikel 224 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, dat luidt: „*Het Europees Parlement en de Raad stellen bij verordeningen volgens de gewone wetgevende procedure het statuut van de Europese politieke partijen, bedoeld in artikel 10, lid 4, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en in het bijzonder*

⁷ COM(2017) 30 final.

⁸ Bij deze beste praktijken zal ook aandacht worden besteed aan instrumenten voor e-democratie, regelingen voor stemmen op afstand (bijvoorbeeld elektronisch stemmen) en grensoverschrijdende toegang tot politieke informatie. Doel is ook het verbeteren van de opkomst bij verkiezingen.

⁹ http://ec.europa.eu/justice/citizen/document/files/c_2013_1303_en.pdf.

¹⁰ Besluit van de Europese Raad van 28 juni 2013 inzake de samenstelling van het Europees Parlement: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013D0312>

de regels inzake hun financiering vast.”, en artikel 106 bis van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie¹¹.

- **Subsidiariteit**

Aangezien de geldende verordening in een systeem op EU-niveau voorziet en met name ook in een specifieke Europese rechtspersoonlijkheid voor Europese politieke partijen en stichtingen, alsook in financiering uit de Europese begroting, kunnen tekortkomingen van dit systeem slechts door middel van EU-wetgeving worden verholpen. Maatregelen van de lidstaten alleen zijn daarom geen optie.

De voorgestelde gerichte wijzigingen zijn daardoor volledig in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel. De regels inzake het statuut en de financiering van Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen kunnen slechts op EU-niveau worden vastgesteld. Bij het opstellen van de mogelijke hervormingsmaatregelen heeft de Commissie de beginselen van protocol nr. 2 bij de Verdragen zorgvuldig in acht genomen.

- **Evenredigheid**

Zoals in punt 5 uiteengezet, gaan de gerichte maatregelen niet verder dan wat noodzakelijk is om de langetermijndoelstelling ervan te verwezenlijken, namelijk de Europese democratie en de legitimiteit van de EU-instellingen te ontwikkelen en versterken en de Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen tot meer doeltreffende en verantwoordelijke democratische actoren te maken. Het voorstel is derhalve in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

- **Keuze van het instrument**

Een verordening kan slechts door middel van een nieuwe verordening worden gewijzigd.

3. RAADPLEGINGEN VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELINGEN

- **Raadplegen van belanghebbenden en bijeenbrengen en benutten van deskundigheid**

De Commissie heeft dit voorstel opgesteld in nauw overleg met de belanghebbenden. Er hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de politieke partijen op Europees niveau, de politieke fracties van het Europees Parlement, leden van het Europees Parlement, diensten van het Europees Parlement, de Autoriteit voor Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen en nationale deskundigen.

Op 12 juli 2017 is een hoorzitting voor de Commissie constitutionele zaken van het Europees Parlement gehouden¹². De leden van de commissie hebben samen met de directeur van de Autoriteit, de directeur-generaal Financiën van het Europees Parlement en een vertegenwoordiger van de Europese Commissie gedebatteerd over mogelijke wijzigingen van de verordening. Daaruit is een brede consensus voortgekomen over de noodzaak nog voor de

¹¹ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/consolidated_version_of_the_treaty_establishing_the_european_atomic_energy_community_nl.pdf

¹² De agenda, de sprekerslijst en de conclusies kunnen worden geraadpleegd op: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+AFCO-OJ-20170712-1+01+DOC+PDF+V0/NL>

volgende Europese verkiezingen een aantal mazen in de verordening te dichtten. De gerichte wijzigingen moeten de transparantie vergroten en een einde maken aan de mogelijkheid om de doelstellingen van de verordening te omzeilen en de bepalingen oneigenlijk toe te passen.

De Europese politieke partijen en stichtingen, de diensten van het Parlement en de Autoriteit hebben ook op andere potentiële tekortkomingen van de huidige verordening gewezen, maar die werden minder urgent bevonden.

Belanghebbenden hebben input geleverd op basis van hun ervaring met en deskundigheid op het gebied van de huidige regels voor politieke partijen en politieke stichtingen, die in Verordening (EG, Euratom) nr. 1141/2014 en in het Financieel Reglement zijn opgenomen.

- **Effectbeoordeling**

Verwacht wordt dat het voorstel, door enkele mazen in de regelgeving te dichtten, ervoor zorgt dat de doelstellingen van Verordening nr. 1141/2014 op doeltreffender wijze kunnen worden verwezenlijkt. Het voorstel is gebaseerd op de uitgebreide input van diverse belanghebbenden (zie boven) en de analyse van een beperkt aantal gerichte oplossingen.

Dit voorstel gaat niet vergezeld van een effectbeoordeling, aangezien geen bredere economische, sociale of milieueffecten van enige betekenis worden verwacht.

- **Grondrechten**

Artikel 2 van het Verdrag van de Europese Unie luidt: *„De waarden waarop de Unie berust, zijn eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen.”*

Artikel 10, leden 1 en 2, TEU bepaalt: *„De werking van de Unie is gegrond op de representatieve democratie.”* respectievelijk *„De burgers worden op het niveau van de Unie rechtstreeks vertegenwoordigd in het Europees Parlement.”* Lid 4 van datzelfde artikel luidt: *„De politieke partijen op Europees niveau dragen bij tot de vorming van een Europees politiek bewustzijn en tot de uiting van de wil van de burgers van de Unie.”* In de artikelen 11 en 12 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn het recht op vrijheid van meningsuiting en het recht op vrijheid van vereniging vastgelegd. Met name wordt in artikel 12 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bepaald: *„Eenieder heeft op alle niveaus, met name op politiek, vakverenigings- en maatschappelijk gebied, het recht op vrijheid van vreedzame vergadering en op vrijheid van vereniging, hetgeen mede omvat eenieders recht, ter bescherming van zijn belangen samen met anderen vakverenigingen op te richten of zich daarbij aan te sluiten. Politieke partijen op het niveau van de Unie dragen bij tot de uiting van de politieke wil van de burgers van de Unie.”*

De wijzigingen waarin dit voorstel voorziet, zijn bedoeld om de doelstellingen van deze bepalingen te verwezenlijken. Zij zijn derhalve verenigbaar met en geven uitvoering aan de grondrechten die door artikel 12 van het Handvest worden gewaarborgd.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het blijft zo dat de EU-financiering aan Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen wordt verstrekt uit de begroting van het Europees Parlement. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de toegewezen bedragen. Het voorstel heeft geen significante gevolgen voor de EU-begroting.

5. OVERIGE ELEMENTEN

• **Regelingen voor evaluatie en rapportage**

Dit voorstel beoogt een beperkt aantal gerichte wijzigingen van de geldende verordening, die zelf voorziet in een meer uitgebreide evaluatie. Er wordt voorgesteld het tijdschema voor die evaluatie te wijzigen, zodat deze kan worden gebaseerd op uitvoerige gegevens over de praktische werking van de thans geldende verordening en de hierbij voorgestelde wijzigingen.

• **Artikelsgewijze toelichting**

Om de Europese dimensie van de Europese politieke partijen te versterken, de transparantie te vergroten en ervoor te zorgen dat de Europese middelen goed worden besteed, stelt de Commissie een beperkt aantal gerichte wijzigingen van Verordening (EG, Euratom) nr. 1141/2014 voor. De wijzigingen betreffende de wijze waarop de registratie van een politieke partij moet worden gesteund, de toewijzing van financiële middelen, die meer in overeenstemming moet worden gebracht met de representativiteit van de Europese politieke partijen in het Europees Parlement, en de aanpak van problemen die de Europese politieke partijen en politieke stichtingen hebben ondervonden om aan de medefinancieringsdrempel te voldoen. De wijzigingen zijn bedoeld om de huidige mazen in de regelgeving, waardoor deze kan worden misbruikt, te dichten.

Om de kwestie van het **lidmaatschap van meer dan één partij** aan te pakken, zijn meerdere oplossingen overwogen: i) verbieden dat leden van het Europees Parlement die lid zijn van dezelfde nationale partij, steun verlenen aan de registratie van verschillende Europese partijen, ii) niet langer toestaan dat leden van regionale parlementen de registratie steunen, en iii) alleen ondersteuning door nationale partijen toestaan. De laatste optie werd het meest doeltreffend geacht, aangezien daarmee hetzelfde doel wordt bereikt als met optie i), maar op een objectievere, eerlijkere en gemakkelijker te handhaven wijze.

De Commissie stelt daarom voor artikel 3, lid 1, onder b), zodanig te wijzigen dat alleen partijen, en dus niet langer partijleden, de registratie van een Europese politieke partij mogen steunen. Dat zou het voor organisaties die in de lidstaten niet substantieel zijn vertegenwoordigd, moeilijker maken om een Europese partij op te richten en Europese financiering te ontvangen zodra zij de drempel van één zetel in het Europees Parlement hebben bereikt.

Deze wijziging betekent niet dat Europese partijen geen individueel lidmaatschap mogen toestaan, maar uitsluitend dat dit lidmaatschap niet langer meetelt voor de registratiecriteria. Er wordt geen wijziging van de definitie van politieke partij of alliantie voorgesteld.

De problemen die Europese politieke partijen en stichtingen ondervinden om de huidige **medefinancieringsdrempel** van 15 % te halen, wordt aangepakt door de drempel te verlagen; zo kan meer van de Europese financiering die voor Europese politieke partijen en stichtingen is bestemd, op passende wijze worden ingezet voor bijvoorbeeld verkiezingscampagnes. Ook worden bedenkelijke praktijken daardoor minder aantrekkelijk. Na overweging van een aantal opties heeft de Commissie besloten om de in artikel 17, lid 4, opgenomen medefinancieringsdrempel te verlagen tot 10 % voor Europese politieke partijen en 5 % voor Europese politieke stichtingen.

De mate van **transparantie** bij de Europese verkiezingen is voor de Commissie altijd van groot belang geweest. Een sterkere koppeling tussen de nationale en Europese politieke partijen kan zowel de duidelijkheid als de transparantie verbeteren. Dat is van bijzonder belang, aangezien het doel van dit voorstel is alleen partijen toe te staan de registratie van Europese politieke partijen te steunen. De burgers moet van tevoren duidelijke en relevante informatie worden geboden, ook wat de partijbanden betreft, zodat zij weten wat het effect

van hun stem is op het niveau van de Europese partijen. Voorgesteld wordt een bijkomende voorwaarde voor de financiering van Europese politieke partijen in te voeren door in artikel 18 een nieuw lid 3 bis op te nemen met de verplichting om aan te tonen dat het partijprogramma en het logo op de websites van de deelnemende partijen is gepubliceerd, en de verplichting om de genderverdeling te vermelden van de kandidaten voor de meest recente verkiezingen voor het Europees Parlement en de leden die in het Europees Parlement zitting hebben.

Voorgesteld wordt de **evenredigheid van de EU-financiering** te verbeteren door deze sterker te koppelen aan het aantal zetels in het Parlement. Daartoe zou de verdeelsleutel van artikel 19, lid 1, moeten worden gewijzigd. Voorgesteld wordt om het vaste percentage te verlagen tot 5 % en dus het gedeelte dat in verhouding tot het aantal zetels in het Parlement wordt toegewezen, te verhogen. Het alternatief, verhoging van het aantal benodigde zetels om voor financiering in aanmerking te komen, is om de eerder genoemde redenen afgewezen.

Wanneer een Europese politieke partij of stichting niet langer **voldoet aan een of meer van de registratiecriteria**, zoals met name die inzake vertegenwoordiging en deelname aan de Europese verkiezingen, of als de registratie gebaseerd was op onjuiste of misleidende informatie, moet de Autoriteit de registratie ongedaan kunnen maken. Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie is het toegestaan om een begunstigende administratieve handeling binnen een redelijke termijn met terugwerkende kracht in te trekken, mits het gewettigd vertrouwen van de begunstigde van die handeling in de rechtmatigheid ervan wordt geëerbiedigd. De wijzigingen van artikel 27 verduidelijken dat, zodat de Autoriteit doeltreffender te werk kan gaan bij de handhaving van de regels.

Om de financiële belangen en de reputatie van de EU te beschermen, moet de ordonnateur van het Europees Parlement **ten onrechte uitbetaalde bedragen kunnen terugvorderen** van personen die te eigen bate of ten bate van andere entiteiten of personen illegale activiteiten hebben ondernomen die de financiële belangen van de Europese Unie schaden. De Commissie stelt daarom voor artikel 30 te wijzigen.

Tot slot stelt de Commissie, ter aanvulling van de overgangsbepalingen, voor om de herzieningsclausule van de geldende verordening zo aan te passen dat in het in de eerste helft van 2022 te publiceren evaluatieverslag de bij deze verordening in te voeren wijzigingen kunnen worden beoordeeld.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) nr. 1141/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende het statuut en de financiering van Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 224,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 106 bis,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹³,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's¹⁴,

Gezien het advies van de Rekenkamer¹⁵,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EU, Euratom) nr. 1141/2014 wordt voorzien in een specifieke Europese rechtsstatus ten behoeve van Europese politieke partijen en politieke stichtingen en in de financiering van die partijen en stichtingen uit de algemene begroting van de Europese Unie.
- (2) Het is gebleken dat Verordening (EU, Euratom) nr. 1141/2014 dient te worden gewijzigd om het doel ervan, namelijk het aanmoedigen en steunen van Europese politieke partijen en daaraan verbonden Europese politieke stichtingen bij hun streven een stevige band tot stand te brengen tussen de Europese civiele samenleving en de instellingen van de Unie, met name het Europees Parlement, beter te kunnen verwezenlijken.
- (3) De daadwerkelijk transnationale dimensie van de Europese politieke partijen en politieke stichtingen dient beter te worden gewaarborgd, wat de verkrijging van de specifieke Europese rechtsstatus door middel van registratie betreft. Om de band tussen de politiek op nationaal niveau en die op Unieniveau te versterken en te voorkomen dat een en dezelfde nationale partij op oneigenlijke wijze meerdere Europese politieke partijen van een soortgelijke of identieke politieke richting opricht, dient bovendien te worden uitgesloten dat leden van eenzelfde nationale politieke partij ten aanzien van verschillende politieke allianties in aanmerking worden

¹³ PB C [...] van [...], blz. [...].

¹⁴ PB C [...] van [...], blz. [...].

¹⁵ PB C [...] van [...], blz. [...].

genomen voor de minimale vertegenwoordigingsvereisten die van toepassing zijn op de registratie van die allianties als Europese politieke partij. Voor deze minimale vertegenwoordigingsvereisten dienen derhalve slechts politieke partijen en geen individuele personen meer in aanmerking te worden genomen.

- (4) Europese politieke partijen en stichtingen dienen in staat te worden gesteld een groter deel van de kredieten te besteden die met het oog op hun financiering in de algemene begroting van de Europese Unie zijn opgenomen. Het maximale aandeel van de financiële bijdragen of subsidies uit de algemene begroting van de Europese Unie in de jaarlijkse vergoedbare kosten die in de begroting van een Europese politieke partij zijn opgenomen en in de subsidiabele kosten die een Europese politieke stichting heeft gemaakt, moet derhalve worden verhoogd.
- (5) Met het oog op transparantie en ter versterking van enerzijds het toezicht op en de democratische verantwoordingsplicht van de Europese politieke partijen en anderzijds de banden tussen Europese maatschappelijke organisaties en de instellingen van de Unie, met name het Europees Parlement, dient aan de toegang tot financiering uit de algemene begroting van de Europese Unie de voorwaarde te worden verbonden dat het programma en het logo van de betrokken Europese politieke partij door de daarbij aangesloten partijen worden bekendgemaakt en dat informatie wordt verstrekt betreffende de genderverdeling van de kandidaten bij de meest recente verkiezingen voor het Europees Parlement en de in het Europees Parlement zitting hebbende leden.
- (6) Met het oog op een meer evenredige toewijzing van de middelen uit de algemene begroting van de Europese Unie, op een wijze die objectief in overeenstemming is met de electorale steun voor een Europese politieke partij, dient er een sterker verband te bestaan tussen de financiering van de Europese politieke partijen en, bij uitbreiding, van de daaraan verbonden Europese politieke stichtingen, en de aantoonbare steun van de kiezers. De regels voor de verdeling van de financiering dienen derhalve te worden aangepast om deze beter af te stemmen op het aantal zetels van elke Europese politieke partij in het Europees Parlement.
- (7) Indien een Europese politieke partij door gewijzigde omstandigheden niet langer voldoet aan een of meer van de registratiecriteria, dient zij uit het register te worden geschrapt.
- (8) Met het oog op de rechtszekerheid en transparantie dient uitdrukkelijk te worden bepaald dat een Europese politieke partij of een Europese politieke stichting binnen een redelijke termijn uit het register kan worden geschrapt, indien zij onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt en op basis van de verstrekte informatie is besloten tot registratie van die partij of stichting.
- (9) De bescherming van de financiële belangen van de Unie dient te worden versterkt door te bepalen dat in geval van inbreuk de ten onrechte uitgekeerde bijdragen uit de algemene begroting van de Europese Unie daadwerkelijk worden teruggevorderd, ook van de natuurlijke personen die voor de inbreuk verantwoordelijk zijn.
- (10) Teneinde mogelijk te maken dat de werking van Verordening (EU, Euratom) nr. 1141/2014, zoals gewijzigd bij deze verordening, wordt geëvalueerd aan de hand van uitvoerige informatie over de praktische tenuitvoerlegging ervan, dient de datum van de voorgestelde volledige toetsing te worden uitgesteld.
- (11) De nieuwe voorschriften inzake de bekendmaking van het programma en het logo van de Europese politieke partijen en de verstrekking van informatie over de genderverdeling dienen zo veel mogelijk reeds van kracht te zijn ten aanzien van

verzoeken om financiering voor 2019, het jaar waarin de eerstvolgende verkiezingen voor het Europees Parlement zullen plaatsvinden. Er moet derhalve in een overgangsregeling worden voorzien.

- (12) Verordening (EU, Euratom) nr. 1141/2014 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU, Euratom) nr. 1141/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende het statuut en de financiering van Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen wordt als volgt gewijzigd:

- (1) Artikel 3, lid 1, onder b), eerste alinea, wordt vervangen door:

„de bij haar aangesloten partijen worden in ten minste een vierde van de lidstaten vertegenwoordigd door leden van het Europees Parlement, of leden van nationale dan wel regionale parlementen, of leden van regionale assemblees, of”.

- (2) Artikel 17, lid 4, wordt vervangen door:

„4. Financiële bijdragen of subsidies uit de algemene begroting van de Europese Unie bedragen niet meer dan 90 % van de jaarlijkse vergoedbare kosten die in de begroting van een Europese politieke partij zijn opgenomen en niet meer dan 95 % van de subsidiabele kosten die een Europese politieke stichting heeft gemaakt. Europese politieke partijen mogen het ongebruikte deel van de toegekende bijdrage van de Unie binnen één jaar na de toekenning ervan gebruiken om vergoedbare kosten te dekken. Bedragen die na dit begrotingsjaar ongebruikt blijven, worden overeenkomstig het Financieel Reglement teruggevorderd.”.

- (3) In artikel 18 wordt het volgende lid 3 bis ingevoegd:

„3 bis. Een Europese politieke partij voegt bij haar verzoek bewijsstukken toe waaruit blijkt dat de bij haar aangesloten partijen, gedurende de twaalf maanden die aan de indiening van het verzoek voorafgaan, op hun website ononderbroken het politieke programma en het logo van de Europese politieke partij hebben geplaatst, en verstrekt ten aanzien van elke bij de Europese politieke partij aangesloten partij informatie betreffende de genderverdeling van de kandidaten bij de meest recente verkiezingen voor het Europees Parlement en van de leden die zitting hebben in het Europees Parlement.”.

- (4) Artikel 19, lid 1, wordt vervangen door:

„1. De kredieten die respectievelijk beschikbaar zijn voor de Europese politieke partijen en de Europese politieke stichtingen waaraan overeenkomstig artikel 18 bijdragen of subsidies zijn toegekend, worden jaarlijks als volgt verdeeld:

— 5 % wordt gelijkelijk verdeeld over de begunstigde Europese politieke partijen;

— 95 % wordt in verhouding tot het aantal gekozen leden in het Europees Parlement over de begunstigde Europese politieke partijen verdeeld.

Dezelfde verdeelsleutel wordt gebruikt voor het toekennen van financiering aan Europese politieke stichtingen, op grond van hun banden met een Europese politieke partij.”.

- (5) Artikel 27 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1, onder b), wordt vervangen door:

„b) indien na toepassing van de procedures van artikel 10, leden 2 tot en met 5, is vastgesteld dat de partij of de stichting niet langer voldoet aan een of meer van de in artikel 3, leden 1 en 2, vastgelegde voorwaarden, of”;

b) in lid 1 wordt het volgende punt b bis) ingevoegd:

„b bis) indien de partij of de stichting in kwestie ten tijde van de registratie niet voldeed aan een of meer van de voorwaarden van artikel 3, lid 1 of lid 2, en zij door middel van onjuiste of onvolledige informatie in verband met die voorwaarden het besluit tot registratie heeft verkregen; een besluit tot schrapping van de partij of de stichting uit het register wordt vastgesteld binnen een redelijke termijn na het tijdstip waarop de Autoriteit zich ervan had kunnen vergewissen dat de partij of de stichting in kwestie niet aan de desbetreffende voorwaarde(n) voldeed;”

c) het volgende lid 5 bis wordt ingevoegd:

„5 bis. Wanneer de Autoriteit in de situaties bedoeld in lid 2, onder a), punt v) of vi), een financiële sanctie oplegt, kan zij, met het oog op de terugvordering als bedoeld in artikel 30, lid 2, bepalen dat een natuurlijke persoon die lid is van het bestuurlijk, beleidsbepalend of toezichthoudend orgaan van de Europese politieke partij of de Europese politieke stichting, of die ten aanzien van de Europese politieke partij of de Europese politieke stichting vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid heeft, tevens verantwoordelijk is voor de inbreuk in de volgende gevallen:

a) in de situatie bedoeld in lid 2, onder a), punt v), indien de natuurlijke persoon bij de daarin bedoelde rechterlijke beslissing ook verantwoordelijk is gesteld voor de onwettige activiteiten in kwestie;

b) in de situatie bedoeld in lid 2, onder a), punt vi), indien de natuurlijke persoon ook verantwoordelijk is voor de gedragingen of onjuistheden in kwestie.”

(6) Aan artikel 30, lid 2, wordt de volgende zin toegevoegd:

„De ordonnateur van het Europees Parlement vordert bedragen die op grond van het besluit of de overeenkomst tot toekenning van een bijdrage of subsidie ten onrechte zijn uitbetaald tevens terug van een natuurlijke persoon ten aanzien van wie een besluit krachtens artikel 27, lid 5 bis, is vastgesteld.”

(7) Artikel 38 wordt vervangen door:

„Artikel 38

Evaluatie

Vijf jaar nadat deze verordening van toepassing is geworden, brengt het Europees Parlement, na raadpleging van de Autoriteit, verslag uit over de toepassing van deze verordening en over de gefinancierde activiteiten. Eventuele in het statuut en de financieringsstelsels aan te brengen wijzigingen worden in het verslag vermeld.

De Commissie dient uiterlijk zes maanden na de publicatie van het verslag van het Europees Parlement een verslag in over de toepassing van deze verordening, met, indien nodig, een wetgevingsvoorstel tot wijziging van deze verordening.”

(8) Het volgende artikel 40 bis wordt ingevoegd:

„Artikel 40 bis

Overgangsbepaling

Met betrekking tot verzoeken om financiering voor het begrotingsjaar 2019 en in afwijking van artikel 18, lid 3 bis, verzoekt de ordonnateur van het Europees Parlement een Europese politieke partij, voordat hij over een verzoek om financiering beslist, om verstrekking van bewijsstukken waaruit blijkt dat de bij haar aangesloten partijen, gedurende een periode die aanvangt één maand na de inwerkingtreding van Verordening (EU, Euratom) 2018/XXX, op hun website ononderbroken het politieke programma en het logo van de Europese politieke partij hebben geplaatst, en ten aanzien van elke bij de Europese politieke partij aangesloten partij om verstrekking van informatie betreffende de genderverdeling van de kandidaten bij de meest recente verkiezingen voor het Europees Parlement en van de leden die zitting hebben in het Europees Parlement.”

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter